

Dosarul nr. 2r-71/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – C. Roșca

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – M. Anton, V. Buhnaci, V. Cotorobai

DECIZIE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Pruteanu Maxim,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Apostu Galina către Halupa Mariana și Pruteanu Maxim, cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2020, prin care s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de Pruteanu Maxim împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 01 noiembrie 2019, ca fiind depus în afara termenului,

c o n s t a t ă :

La 07 februarie 2019, Apostu Galina a depus cerere de chemare în judecată către Halupa Mariana și Pruteanu Maxim cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor într-o sumă bănească fixă de 3000 lei/lunar și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 noiembrie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de Apostu Galina a fost admisă parțial.

S-a încasat în mod solidar de la Pruteanu Maxim și de la Halupa Mariana, în beneficiul Galinei Apostu, pensia alimentară pentru întreținerea copilului minor Xxxxx născut la xxxxx, în sumă bănească fixă în mărime de 3000 lei/lunar, începând cu data adresării în judecată – 07 februarie 2019 și până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat în mod solidar de la Pruteanu Maxim și de la Halupa Mariana în beneficiul Galinei Apostu suma de 90 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru citarea publică.

În rest, pretențiile din cererea de chemare în judecată, cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată, au fost respinse ca neîntemeiate.

S-a încasat în mod solidar de la Pruteanu Maxim și de la Halupa Mariana în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 1080 lei.

La 16 octombrie 2020, Pruteanu Maxim a declarat apel, solicitând repunerea apelului în termen și modificarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din

01 noiembrie 2019, cu dispunerea încasării pensiei de întreținere pentru copilul minor Xxxxx în mărime de ¼ din veniturile lui Pruteanu Maxim.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2020, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de Pruteanu Maxim împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 01 noiembrie 2019, ca fiind depus în afara termenului, cu încetarea procedurii în ordine de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) și art.374 alin.(4) lit.a) din Codul de procedură civilă.

La 20 noiembrie 2020, a fost înregistrată cererea de recurs semnată de Pruteanu Maxim, prin care recurentul a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2020 și restituirea cauzei în instanța de apel, pentru examinare.

În motivarea cererii de recurs, Pruteanu Maxim a indicat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că examinarea cauzei în prima instanță, a avut loc fără participarea lui și fără dovada citării legale, iar despre hotărârea atacată cu apel, a cunoscut abia după intentarea procedurii de executare a actului judecătoresc.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Dat fiind faptul că recursul declarat de Pruteanu Maxim împotriva încheierii din 12 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost înregistrat la 20 noiembrie 2020 (f.d. 80), Colegiul constată că acesta a fost depus în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Pruteanu Maxim, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2020, s-a respins cererea de repunere în termen și s-a restituit apelul declarat de Pruteanu Maxim împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 01 noiembrie 2019, ca fiind depus în afara termenului, cu încetarea procedurii în ordine de apel, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) și art.374 alin.(4) lit.a) din Codul de procedură civilă.

La caz, recurentul susține că, prima instanță a examinat cauza cu încălcări de procedură, și anume că, nu a fost citat de prima instanță la adresa pe care el locuiește: mun. Chișinău, xxxxx, str. Xxxxx, xxxxx, astfel ședințele s-au petrecut în lipsa lui.

Colegiul civil nu poate reține aceste argumente, deoarece, constatând imposibilitatea citării lui Pruteanu Maxim la adresa cunoscută și indicată de reclamanta Apostu Galina - xxxxx, s. Xxxxx, pe motiv că scrisorile erau restituite expeditorului, și ținând cont de prevederile art.107 alin. (1) - (3) din Codul de procedură civilă, prima instanță l-a citat pe Pruteanu Maxim printr-un aviz publicitar, în ziarul "Dreptul" din 28 iunie 2019, pentru ședința de judecată din 23 octombrie 2019, în incinta Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d.45)

Astfel, Pruteanu Maxim urma să cunoască despre procesul de judecată, intentat la acțiunea Galinei Apostu, iar ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs consideră că acesta trebuia să se folosească cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale, să se intereseze de mersul procesului de judecată și să declare apel, în termenul stabilit de legislație. Apelantul/recurent însă, nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen, astfel că, depunerea cererii de apel fără a prezenta dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, demonstrează o neglijență a obligațiilor sale procedurale.

În aceeași ordine de idei, prin prisma constatării faptului citării publice a părții în proces, Colegiul civil menționează că Pruteanu Maxim, urma să-și asume un rol activ și să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența CtEDO, cât și cea națională, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele de procedură în conformitate cu prevederile legale, inclusiv și prin depunerea apelului în termenul legal.

Colegiul civil consideră irelevante argumentele recurentului că a aflat despre hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 01 noiembrie 2019, abia la 12 octombrie 2020, când a făcut cunoștință cu materialele prezentei cauzei, or, în conformitate cu prevederile art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, Legea indică expres o modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi, iar deși ultima zi pentru declararea apelului a fost 02 decembrie 2019, Pruteanu Maxim a declarat apel, împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 01 noiembrie 2019, abia la 16 octombrie 2020, fără a prezenta probe cu privire la imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul stabilit de lege.

De asemenea, Colegiul civil desconsideră argumentele recurentului Pruteanu Maxim, cu referire la faptul că a fost informat despre hotărârea atacată cu apel, de către executorul judecătoresc Bîrsan Alexandru, la 08 octombrie 2020, or, tot recurentul menționează (*fapt ce se confirmă*) că la 07 octombrie 2020, a depus o cerere la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat eliberarea spre cunoștință a dosarului.

Prin urmare, instanța atestă o neconcordanță în declarațiile recurentului, în ceea ce privește consecutivitatea dărilor în care ar fi cunoscut despre hotărârea primei instanțe, fapt care, în cumul cu circumstanțele evocate supra, confirmă temeinicia concluziei instanței de apel, potrivit căreia, circumstanțe în care apelantul/recurent întemeiat ar fi omis termenul de atac, nu au fost constatate.

Suplimentar, este de menționat că, potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în

termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

De asemenea, este de menționat faptul că, instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia.

În acest sens, este de remarcat faptul că, la data pronunțării încheierii contestate, la materialele cauzei nu erau anexate probe incontestabile care să certifice faptul imposibilității apelantului de a contesta hotărârea în termen și, respectiv, nu erau temeiuri de a repune în termen cererea de apel.

Mai mult, Colegiul civil reține că, articolele 113 alin.(1) și 10 alin.(1) din Codul de procedură civilă, coroborate, prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură, încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În context, Colegiul reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina

(Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la lipsa temeiurilor de repunere în termen a cererii de apel. Astfel, recursul declarat de Pruteanu Maxim este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Pruteanu Maxim.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2020, în cauză civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Apostu Galina către Halupa Mariana și Pruteanu Maxim cu privire la încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru